

Latweeschu Uwises.

Ur augstas Geweschanas = Kummiffiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 9. Zettortdeenâ 26tâ Wewrara 1831.

No Deewa schelastibas

Mehs Nikolai tas Pirmais,
Keisars un Patwaldineeks wissu
Kreewu u. u. u.

Zaur Mufsu pasluddinaschanas grahmatu no 12tas Dezembera deenas isgahjuschâ gaddâ, Meh's Sarweem peetizzigeem pawalstneekem to sinnu dewam, ka Pohl'u walsti prettiturrefchanas dumpis zehlees irr. Kad taisnâs dufinâs us mussinatajeem jau tobrihd taifijamees, tohs sawaldiht un sohdiht, tad tomehr wehl zerrejiam, ka tohs apstulbotus un apalloschus laudis paglahbsim. Zaur pateesibas-balsi un jaunahm lehnibas parahdischanahm Meh's dohmajam tohs us peederrigu isturrefchanu atpakkal west, un to labfirdigu lauschu prahtu spirdsinadami, kas pirmâs dumpja breesinâs bija eebaiditi, winneem tanni paschâ laikâ palihdsigi buht, ka dumpi apfluffinaht, un zaur isdewigu prettiturrefchanu pasauli parahdiht warretu, ka ne wissu, kas Pohlôs mahjo, „wiltigu dumpineeku“ netiftu wahrdu nopeln. Lihds scho deenu wehl tizsam, ka schi nelainiga Pohl'u tauta tik zaur masu pulzinu besdeewigu lauschu maitata tohp. Schee peetizzibas pahrfahpeji arween sawus negohda darbus strahda; tee prett Kreewu-walsti karra eerohfchus kalt, sawâ ahrprahtibâ Mufsu peetizzigus pawalstneekus usfauka, lai no Mums akristu, un beidsiht 13tâ schi mehnescha deenâ weenâ prett likkumeem dumpigi fasauktâ walsts = landahgâ, kurrâ tee par sawas semnes pahrstahwejeem usmettuschees, drihtstejuschi pasluddinaht, ka Mufsu un Mufsu zilts waldischana Pohlôs effohht nozelta, un ka tas no Keisara Aleksandera atkal ustaisihts Pohl'u trohnis zittu walbineeku gaidohht. Schi beskauniga aismirschana wissu teesu un swehrestibu, schi

launa prahta apzeetiba irr apgrehziabas mehru peepildijufi; jau klah't tas affibas brihdis prett fcheem besdeewigeem, un Wissaugstaku teesataju wissu darbu un padohmu par paligu peesaukdami, Meh's saweem peetizzigeem karra pulkeem effam pawehlesjuschi, prett dumpineekem iseet.

Kreewi! schinni swahrigâ stundâ, kurrâ Meh's ar tehwa nofkummibu, bet arri ar to kluffu zeetprah'tibu weena semnes-kunga, kas to darra, kas tam peenahkaks, par Mufsu waldischanas neaisteehamu gohdu soh'bini iswelkam, saweenojeet arri Zuh's sawas karstas luhgschanas ar Mufsu luhgschanahm preeksch wissu-sinnataja un taisna Deewa altara. Lai Winsch Mufsu karra eerohfchus pascheem mufsu prettineekem par labbu swehti; lai Winsch zaur ahtru uswarrefchanu wissus saweklus atstahdina, kas to leelu meera-laini to lauschu isnihzina, kas Mums sawas teefas ustizzinajuschu, un lai Mums palihds, tik lihds ka ta zaur dumpineekem us ihfu brihdi Kreewu walstei atrauta semme tai atkal atdoh'ta buhs, winnas nahkama liktena teesu tahdôs stiپردs pamattôs ustaisiht, kas ar wissas walsts wajadsibu un labbumu fatekk, un tohs skaudigus padohmus, kas no atschkirschanas sawno, us muhschibu sawaldiht spehtu. Peetizzigi pawalstneeki! schi augsta leeta gan nopeln, ka ir Zuh's no wissa spehka darbojeetes, lai to pahkht warretu. Zuh's effat eeradduschu, par Mums un par tehwa = semmi par darbeem un gruhtibahm nebehdaht!

Zelais's Pehsterburgâ, 25tâ Januara deenâ, pehz Kristus peedsimschanas 1831mâ un Mufsu waldischanas festâ gaddâ.

Pirmais raksts ar Keisarifikas Maje-steetes paschu rohku irr tâ apsihmehts:

N i k o l a i.

Schi angsta Keisariska gramata, kas arri latwiska wallodâ wiffas basnizâs irr isfluddinata tappusi, mums parahda, ka kreewu far-ra-pulki tadehl us Pohleem noect, lai tas neklau-fibas un prettizelschanas dumpis, kas tur deem-schehl! zehlees, ahtri apfluffinahrâs un sawal-dihtrâs taptu. Un nu jau arri awijes lassa, ka muhsu neušwarrehts farra spehks pateesi Pohlu-rohbeshchôs eegahjis irr, un ka tee nabbagi arraji, un semmes-kaudis tohs ar leelu preeku usnemim, kâ tahdus, kas nahf, nemeera-behdahim gallu darriht. Muhsu wiffaschehlis Keisars wehl irr pawehlejis, lai basnizâs gan luhgtu par win-na farra pulkeem, bet lai ne kahdu pateizibas-luhgšchanu meteiktu dehl dabbutas uswarrescha-nas, jo, salka Wimsch, farra spehks ne irr is-gahjis, kâ us farru prett ihstenu eenaidueeku, bet tiffai us dumpja sawaldischanu prett nepateizi-geem un nepaklausigeem behrneem. Nè, zif schehlis muhsu semmes tehws irr! Wimsch ir tee-fadams neaismirst, ka Pohli tif winna apallosu-schi behrni irr, un tohs par eenaidueekeem ne eerauga. Lai nu spehzigis Deews palihds ka schie neprahitigi behrni scho tehwa-lainibu atsih-tu, un drihs, ir nepeespeesti pee pirmejas pa-klaufibas atgreestohs!

Laimiz.

Derrigas sinnas un labbi padohmi.

Bohmwilla labba prett fadedsinashchanu.

Bohmwilla, ar ko fungi farvus seemas-meh-telus leef ohdereht, irr lohti labba pee fadedsina-schanas. Ta ahtri apreinde sahpes, un darra, — lai ta waina arri buhtu kas sinn zif leela, — ka ta ahtri dsihst. Kad tahdu puscham plehstu bohmwillu usleef, tad ta apnemim to twihk-schanu, us tahs wainas ne mettahs ne kahda krewa, bet ta paleef mikla um dsemde ahtri jaumu ahdu. Un kad arri kahds zilweks buhtu tif lohti fadedsinajees, ka ne warr zerreht, wimsch palif-schoht atkal weffels, tad tomehr bohmwillas us-

lifschana apnemim winna sahpes, un darra tam wahrgulam leelu atweeglinaschanu.

W l a f t s.

Isfpeedi no salkahm wehrmelehm to fullu, sa-jauzi to ar bohmelji, un apraipei ar to wiffas weetas, fur winnas miht, tad tu tahs isnih-zinasi.

W a f t s : f a l n a.

Kad stipra nahts-salna bijusi, un tur-bihstees, ka tawi dahrsa-augli zaur to ne buhtu maitati, tad aplaisti tohs paschus wehl preeksch faules-lehkschanas ar uhdeni, tad teem ne kas ne kai-tehs.

Wagner.

T e e W e e t n e e k i.

Weens baggats jauneklîs bija gruhâ slinmi-bâ gullejis. Pehdigi atspirga tas un tappa wef-sels. Tad gahje nu atkal tas pirimu reisi ahra eeksch dahrsa isstaigatees, un bija kâ no jama peedsunnis pilns preeka un slaweja Deewu ar skannu balsi. Un pazehlis sawas azzis un fir-di us debbesim fazzija: „Ik tu Wisfupilnigais, war-retu weens zilweks tew ko atlihdseht, kâ labprahht gribbetu es wiffu sawu inantu doht! To dsirde-jis weens deewabihjigs firmais fazzija us to baggatu jaunekli: „Wiffa labba dahwana nahf no augšchenes, turpu tu warri ne ko fuhtht. Bet nahz man taggad lihds.“ — Tas jauneklîs gahje tam firmam wihram lihds, un tee nahze eeksch weenas tumschas buhdinas. Turpat bij tihras waimanas un wahrgoschana; tas tehws gulleja slins, ta mahte raudaja, un tee behrni bija bes apgehrta un brehze pehz maises. Kâ fatrubkâhs tas jauneklîs! Bet tas firmais us to fazzija: Redst! schein irr weens altaris tawam uppuram! Redsi schein ta Kunga brahli un weet-neeki! — Tad atdarrija tas jauneklîs sawu roh-ku pahr teem nabbageem un dewe teem bagga-tigi, un apfohpe to slinmu zilweku. Un tee at-spirguschi wahrguli swehtija to, un sauze winnu

weenu engeli ta Kunga. Bet tas firmais wehl fazzija: „Tà greef tu weenunehr tarvu pateizigu firdi, pirmak us debbesi un tad us semmi!“

Uhdahwini tohs nabbagus no tarwas mantas, un ne rangees skummigs, kad tu teem nabbageem ko dohdi, ne nowehrfti tarvu waigu no ne weena nabbaga, tad ir Deewa waigs no tewin ne nowehrftisees. Buhš tew daudš pee rohkas, tad dohd arridsan no ta teem nabbageem, ja tew atkal mas buhs, tad arri ne bihstees no ta pascha masuma teem nabbageem labbarriht. Jo tu krahjees ar to sewim labbu mantu, kad behdu deena buhs. Tob. 4, 7—9.

J. Purnal.

Kursemmes stahstu = gramata.

(Skattees Nr. 8.)

Rang tahdus atradde wahzi muhsu lautinus schinni semme, kad schurpu atmahze. Woi nu tudal eefsch pirneem 79 gaddeem buhs daudš zittadi palikkuschi un gaischaki? to newarr dohmaht. Leela pufse wehl palikke pagani it kà bijuschi, jo ne wissu semmi wehl wahzi ne bij panehmuschchi un uswarrejuschi. Un kahda sayraschana no kristigas tizzibas i hstas buhschanas ir teem buhs bijusi kas kristiti kua, to warr weegli fapraft, kad apdohma: ka to brihd druffetas gramatas wissai wehl nebij pasaulè; ka tee, kam laudis bij mahziht, schahs semmes walldu wissai wehl ne pratte, un kà nabbagi muhki buhdami, paschi ne bij augsti mahziti; ka skohlas it pawiffam wehl ne bij, un wissuwairak arri waltas ne; jo kad wahzi fanihke ar Kuhreem woi Seingalleescheem, tad katrs tudal us to ween dohmaja, ka fargatees paschu, ka wistrohku dabbuht pahr ohtru. Tas masums to kas kristibu peenehme, bij pee ta pasihstams, ka tee pratte krustu mest, ka klannijahs preefsch sw. pestitaja woi Marias jeb zitta fwehtekla bildi; ka tee fwehdeenu fwehtija, un ja daudš, ka pratte tehuru reisi skaitiht. Rabbi, ja wehl wahzeem redsoht un sinnoht saweem elkeem ne kalpoja; bet

fleppe tee tikpat zeenija sibleschann un pagaru eeraschas; un kad karsch zehlahs, tad tudal atmette pagallam wissu kristibu. Tà schi nu wahja leeta gan bija pirneem wahzu laikeem schinni semme. — Zittadi tà wehrigu buhschana arri wehl ne bij wissu un it zeeti eetaifita. Daschi semmes gabbali bij, kur laudis gluschi wehl pa wezzam dsihwoja itin sawa walla; un arri tannis widdos kur wahzi jaw bij ihsti par kungeem eetaifijuschees, tur Kurseem gan bij jaslaufa; tomehr ar sinnu; tee dewe metteklus, teefas un pagastu; wehl teem bij saws ihpaschums kas teem pascheem un ne kungeem peederreja; un wehl tà fakfoht kahdas pehdas no brihwestibas bij redsamas kauschu starpà. Tas gan zittadi palikke us preefschu.

(Zurplikam wairak.)

Wahrtdi tahs pateefibas.

Ne ko sinnaht, irr ne kahds kauns, bet ne ko gribbeht mahzitees.

Rabbak ar labbu prahtu slikti padarriht, ne kà ar launu prahtu labbi.

J. Purnal.

Teefas flubdinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walstis 10. 10. 10., tohp no leelas Eseres pirmas pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassichanas pee teem leelas Eseres saimneekem Mednu Dahwida un Mauru jauna Mattihfa buhtu, kas sawas mahjas parradu dehl atdewuschti, un par kuru mantu zaur schihs teefas spreedumu konkursis nolikts, aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihds gtu Awrila s. g. ar sawahm prassichanahm un parahbischanahm peederrigi pee schihs teefas preteizahs un to tablaku spreedumu sakaida.

Leelas Eseres pirma pagasta teefa tanni 5ta Wezwrara 1831.

David Sternheim, pirmas pagasta wezzafais.

(Nr. 17.) Ferd. Schaur, pagasta teefas srihweris.

No Bauskas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas parradu prassifchanas pee to Bauskas Pilsnuiſchas fainneeku Pumpen Kuive Gedarta un pee to Wezesaules mahzitaja nuiſchas peederrigu un nomiruschu fainneeku Untin Draweneeku Dahwa buhtu, par kurru mantahm pehz inwentariuma truhkumu un parradu dehl, pehz likkumeem konkurse ſpreesta, aizinati, lai lihds to 26tu Merza mehnescha deenu f. g. pee ſchihs pagasta teefas peeteizahs, jo wehlaki, ka ſchi noliktâ terminâ ne weens taps peenemts un klauſihts.

Bauskas pagasta teefa tanni 15tâ Janwara 1831. 2
Jehkab Zuppin, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) Friedr. Lek, pagasta teefas ſrihweris.

No Barbeles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas parradu prassifchanas pee ta nomiruscha Nihfor- ges fainneeka Kuhles Zahna irraid, par kurra atlikkuſchu mantu konkurse ſpreesta, uszainati, lai pee saudeſchanas ſawas teefas, diwju mehneschu ſtarpâ no appakſch teiktas deenas un wiſſwehlaki lihds 25tu Uwrila f. g. pee ſchihs pagasta teefas ar ſawahm ſkaidrahm parahdiſchanahm peeteizahs, un tad wehrâ nem, ko ſchi pagasta teefa pehz likkumeem ſpreedihs.

Barbeles pagasta teefa 14tâ Wevrara 1831. 3
(L. S. W.) ††† M. Surgeneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 23.) Rûhn, pagasta teefas ſrihweris.

Wiffi parradneeki no ta nomiruscha Bramburgas fainneeka Uſchkeneeu Mikela, tohp usfaukti, ſew, eeksch to ſtarpu no 8 neddelahm pee ſchahs Bramburgas pagasta teefas ar ſkaidrahm parahdiſchanahm meldetees, zittadi neweens wairs netaps klauſihts.

Bramburgas pagasta teefa tanni 7tâ Wevrara 1831. 2

J. Maisel, pagasta wezzakais.
(Nr. 67.) Janiſchewsky, pagasta teefas ſrihweris.

No Kalnamuiſchas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas, pee tahm atſtaz- tahm diſchlera leetahm ta nomiruscha diſchlera Jan-

na eeksch Kalnamuiſchas baſnizas krohgu buhtu, ar ſcho ſafaulſchanu aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 6tu Uwrila f. g. pee ſchihs teefas peeteizahs; arribsan tohp ſluddinahs: ka ſchihs diſchlera leetas, prohti weens ehwele benkis, wiſſadas ſortes ehweles, katli, ſahzi 2c. ta augscham peeminnetâ deenâ uhtropê pahrhohtas taps.

Kalnamuiſchas pagasta teefa 12tâ Wevrara 1831. 2
(L. S. W.) ††† Sprihde Andrei, pagasta wezzakais.

(Nr. 4.) Fr. Mildebrand, pagasta teefas ſrihweris.

Eeksch Krohna Garrohschumuiſchas tohp tanni 26tâ Wevrara ſchi gadda daschadas leetas, ka krehſli, ſo- pas, galdi, ſtappi, kommodes un kammanas us uhtropi isdohtas.

Amburgas pagasta teefa 16tâ Wevrara 1831.

J. Balse, pagasta wezzakais.

A. Ebanowski, pagasta teefas ſrihweris.

Tas Pleppeſnuiſchas baltais krohgs, us Dohbeles leelzettu buhdams, 20 werſtes no Jelgawas, no Zahneem 1831 us renti taps isdahwahs. Par isfohlifchanas deenahm irr ta 7ta, 14ta un 21ma Merza deena ſchi gadda pee Aurenuiſchas pagasta teefas noliktas. Tee, kam ſchis krohgs us renti nemt patiftu, warr lihds teem noteikteem terminem katrâ laika, us kahdu wiffi tas krohgs dabhujam, pee Pleppeſnuiſchas waldiſchanas dabhuht ſinnaht.

Aurenuiſchas pagasta teefa 2trâ Wevrara 1831. 1
††† Buttul Jehkab, peefchdetais.
(Nr. 19.) atlaists Leitnants S. Cruse, pagasta teefas ſrihweris.

Zitta ſluddinaſchana.

Eeksch Durbes pilſehtas, tohp tas nams tahs at- raitnes Feldt, prettim baſnizas, kas puſs muhrehth un puſs no kohka, ar to tur peederrigu dahrsu un tahm labbi uſturretahm ehfahm, tilpat 15 puhru weetas labbas eefrahdataſ ſemmes, un plawa no 20 we- ſuma ſeena, pahrhohts. Tee kas ſcho nammu gribb nopirkt, warr tahs tuwakas ſinnas pee tahs atraitnes Feldt eeksch Durbes dabhuht.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civilobervverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 92.